

Farvandsvæsenets årsrapport 2003

1. Beretning

1.1. *Præsentation af Farvandsvæsenet*

Mission

Farvandsvæsenets mission er at bidrage til at sikre besejlingen af danske, færøske og grønlandske farvande.

Vision

Farvandsvæsenets vision er baseret på brugernes behov og myndighedernes krav til stadighed at bidrage bedst muligt og mest effektivt til sejladsikkerheden i danske, færøske og grønlandske farvande. Det forudses, at dette sker

- i konstruktivt samvirke med andre involverede, under udnyttelse af moderne teknologi og i respekt for miljøet, samt under
- stadig tilpasning af kapaciteten til hvad der er nødvendigt og tilstrækkeligt og iagttagelse af god økonomi.

Farvandsvæsenets vision søges indfriet gennem fortsat løsning af **hovedopgaverne**:

Myndighedsudøvelse og nautiske publikationer

Farvandsvæsenet fastlægger retningslinier for afmærkning, meddeler tilladelser, inspicerer og udsteder påbud vedrørende afmærkning, behandler sager vedrørende anlæg og arbejder i danske farvande samt skibsvrag.

I sammenhæng med myndighedsudøvelsen orienteres de søfarende løbende gennem udsendelse af bl.a. Efterretninger for Søfarende.

Farvandsvæsenet udgiver desuden publikationer med nautisk dokumentation og anden information af betydning for besejlingen.

Navigationssystemer og afmærkning

Farvandsvæsenet etablerer, opretholder og vedligeholder fast og flydende afmærkning samt andre systemer, herunder fyrbelysning og søafmærkning samt radionavigationssystemer til hjælp for pladsbestemmelse og sejlads i hoved- og gennemsejlingsfarvande samt til sikker ankerplads i medfør af lov om sikkerhed til søs.

Kystredning

Farvandsvæsenet opretholder og forestår driften af den danske kystredningstjeneste. Den indgår med 21 redningsstationer som element i den samlede danske søredningstjeneste, hvis ressourcer stilles til rådighed for Søværnets Operative Kommando, der som dansk søredningscentral forestår og koordinerer eftersøgnings- og redningsoperationer til søs i dansk område.

Lodsning

Farvandsvæsenet, som dansk ressortmyndighed vedrørende lodsning, fører tilsyn og kontrol med Lodsvæsenet, der har eneret til lodsning på dansk territorium. Lodsvæsenet er en økonomisk selv-bærende og selvfinansierende virksomhed, hvis takster fastsættes af forsvarsministeren. Lodserierne stiller stedkendte navigatører til rådighed for skibsfarten ved anløb af danske havne og gennemsejling af danske farvande. Herved søges sejladsikkerheden forbedret og miljøet sikret. Farvandsdirektøren autoriserer lodser, meddeler tilladelser og udsteder certifikater m.v. vedrørende lodsning.

Oceanografi/hydrografi

Farvandsvæsenet er ansvarligt for og har eneret på at foretage søopmåling i danske, færøske og grønlandske farvande. Søopmåling planlægges af Farvandsvæsenet og udføres af skibe og personel fra Søværnet. Farvandsvæsenet indhenter hydrografiske og oceanografiske data, som i rå eller bearbejdet form kan stilles til rådighed for militære og civile brugere, herunder til produktion af søkort.

1.2. *Årets finansielle og faglige resultater*

Økonomi

Årets overskud på 8,5 mio. kr., som primært skyldes udskydelse af to store projekter, finder deres anvendelse i 2004 i overensstemmelse med Farvandsvæsenets investeringsplan.

Fagligt

Ved beskrivelsen af årets faglige resultater er der taget udgangspunkt dels i opfyldelsen af resultatkravene for Farvandsvæsenet på finansloven, og dels i opfyldelsen af resultatkravene i resultatkontrakt mellem Forsvarsministeriet og Farvandsvæsenet 2003-2004. Resultatkravene på finansloven omhandler i vid udstrækning, hvad man kunne kalde "Farvandsvæsenets almindelige driftsopgaver". Der er med andre ord tale om Farvandsvæsenets kerneopgaver. Årets faglige resultat er på dette område tilfredsstillende, idet målopfyldelsen er høj. Farvandsvæsenets resultatkontrakt 2003-2004 omhandlede i højere grad enkeltstående udviklingsprojekter, og her er årets faglige resultat mindre tilfredsstillende, idet målopfyldelsesgraden ligger på omkring 50 %.

1.3. *Forventninger til det kommende år*

Væsentlige påvirkninger fra eksterne kilder

Farvandsvæsenets generelle kerneydelse - bidrag til sejladsikkerheden i danske, færøske og grønlandske farvande - leveret til rette tid og på rette plads i nødvendigt og tilstrækkeligt omfang og med høj kvalitet er af stedse voksende vigtighed. Den skal leveres i et intenst maritimt miljø - navnlig i det danske område - hvor både den internationale skibsfarts og andre internationale og nationale interesser især er rettet mod forebyggende indsats mod miljømæssige og andre ulykker.

Derfor gør både internationale og nationale påvirkninger sig gældende, og såvel internationalt som nationalt påkalder området sig fremdeles betydelig politisk og offentlig interesse.

Aktiviteter i HELCOM-, IMO-, IALA- og EU-sammenhæng er vidnesbyrd om og udtryk for løbende internationale påvirkninger, og hjemme stilles krav om stadige forbedringer af sejladsikkerheden.

Disse internationale og nationale påvirkninger udgør vigtige udfordringer og stiller betydelige og voksende krav til kvaliteten af og leveringssikkerheden for de enkelte produkter, og de tydelige danske forpligtelser og interesser på området er både samfundsmæssige og statslige.

Udbudspligt, udfordringsret og eventuel liberalisering er særlige nationale aspekter, som kan få betydning for Farvandsvæsenets virksomhed og organisation.

Vedrørende de faglige krav

De nævnte påvirkninger stiller konkrete krav til Farvandsvæsenets faglige indsats. Eksempler herpå er etablering og drift af landbaseret AIS, HELCOM-server og deltagelse i EU-projektet "Safety at Sea".

Specielt etablering af landbaseret AIS, der er et væsentligt og omfattende nyt projekt, og som, når det er operativt, vil bidrage til at forbedre sejladsikkerheden, er tillagt høj prioritet blandt Farvandsvæsenets aktuelle opgaver.

I øvrigt bestemmes de faglige krav til Farvandsvæsenets ydelser af i hovedsagen to forhold. Dels har brugerne af dem - de søfarende – behov for stedse voksende kvalitet og leveringssikkerhed, dels afstikker den tekniske udvikling muligheder og grænser for kravenes imødekommelse. På denne baggrund skal Farvandsvæsenet fortsat levere tidssvarende og effektive produkter, og Farvandsvæsenet skal følge den tekniske udvikling og inden for tildelte ressourcerammer tilgodese løbende modernisering.

Vedrørende de økonomiske rammer

Farvandsvæsenets økonomiske rammer for 2004 tilsiger fortsat stram økonomistyring blandt andet gennem omkostningsminimering og prioritering af opgaver.

1.4. *Farvandsvæsenets årsrapport 2003 aflægges for følgende hovedkonti:*

Tabel 1: Hovedkonti

§ 12.31.01 Farvandsvæsenet, driftsbevilling
§ 12.31.01.10 Farvandsvæsenet, driftsbevilling, almindelig virksomhed
§ 12.31.01.90 Farvandsvæsenet, driftsbevilling, indtægtsdækket virksomhed
§ 12.31.03 Farvandsvæsenet, anlægsbevilling
§ 12.31.11 Lodsreguleringsfonden, driftsbevilling
§ 12.31.11.10 Lodsreguleringsfonden, driftsbevilling, almindelig virksomhed

2. Resultatanalyse

2.1. Resultatanalysens første del

2.1.1. Farvandsvæsenets resultatkontrakt med Forsvarsministeriet 2003 – 2004

Tabel 2: Samlet oversigt over målopfyldelse i forhold til Farvandsvæsenets resultatkontrakt med Forsvarsministeriet 2003-2004

Mål	Resultatkrav	Status	Bemærkninger
1. Landbaseret AIS-system til overvågning af de danske farvande etableres	1.a. Kravspecifikation og prækvalificering af leverandører færdiggøres i samarbejde med Søværnets Materielkommando (medio 2003)	Opfyldt	Efter at Farvandsvæsenet den 30. juni 2003 havde modtaget fem tilbud på etableringen af et landbaseret AIS i Danmark, blev det medio september 2003 besluttet at annullere den indledte tilbudsrunde, idet ingen af tilbudsgiverne opfyldte de stillede krav. I stedet gik Farvandsvæsenet i udbud efter forhandling uden offentliggørelse. Den 10. oktober 2003 modtog Farvandsvæsenet på denne baggrund fem nye tilbud, og efter evaluering valgte Farvandsvæsenet, SOK og SMK tilbuddet fra "Gatehouse A/S", som samlet set er det økonomisk mest fordelagtige tilbud. Efter godkendelse af bevilling blev der primo januar 2004 indgået kontrakt.
	1.b. "Prototype" sendes i EU-udbud (medio 2003)	Opfyldt	
	1.c. Etablering af første del (prototypen) af det landbaserede AIS-system påbegyndes (ultimo 2003)	Ikke opfyldt	Etablering af systemet blev ikke påbegyndt i 2003, men såfremt delsystemet (fase 1) lever op til de stillede krav og forventninger vurderes det muligt at overholde den reviderede overordnede tidsplan.
	1.d. Forsøg med AIS på et inspektionsskib fortsættes og evalueres. Afhængigt af resultatet udstyres flere af Farvandsvæsenets skibe og fartøjer med AIS	Opfyldt	Forsøget blev standset ved udgangen af 3. kvartal 2003, idet der på dette tidspunkt var etableret tilstrækkeligt evalueringsgrundlag. Efter beslutning i IMO, er det nu et krav, at alle skibe over 300 BT skal have installeret AIS inden udgangen af 2004. Inspektionsfartøjet "Jens Sørensen" skal således have installeret AIS i 2004. Uagtet at det nu er et krav, at Farvandsvæsenets skibe (de to inspektionsfartøjer) skal udstyres med AIS, vurderes det på baggrund af forsøget med AIS på "Poul Løwenørn", at systemet har vist sit værd. Specielt efter at systemet blev tilkoblet ECDIS (elektronisk søkort) har det kunnet bruges navigatorisk om bord i skibet. Det vurderes endvidere, at Farvandsvæsenets øvrige fartøjer med fordel kan forsynes med AIS, eventuelt først efter en forsøgsperiode.
	1.e. Internationalt samarbejde vedrørende udveksling af AIS-data fortsættes	Opfyldt	Internationalt samarbejde foregår på dette område primært i regi af HELCOM.
2. Digitalisering af registre m.v., herunder overvejelser om øget brug af Geografisk Informationssystem (GIS)	2.a. GIS: Undersøge og beskrive mulighederne for øget anvendelse af GIS	Opfyldt	Farvandsvæsenet har udarbejdet et forslag til, hvordan et Intranet baseret GIS-system vil kunne anvendes bredt i Farvandsvæsenet.
	2.b. "Efterretninger for Søfarende" (E.f.S.): Test af database (produktion af E.f.S. på dansk og engelsk)	Ikke opfyldt	Der er valgt leverandør, men systemet var ved udgangen af 2003 ikke færdigudviklet og testet af leverandøren. Målet forventes indfriet i 1. kvartal 2004.
	2.c. E.f.S.: Systemet (produktion af E.f.S. i database) operativt	Ikke opfyldt	I forlængelse af godkendt test (forventeligt 1. kvartal 2004) implementeres det nye system.
	2.d. Moderniseringsprogrammet: Analyse af behov for formkrav til dokumentation gennemføres	Ikke opfyldt	Resultatkravene er ikke indfrieede på grund af ressourcemangel (årsværk) hertil i Farvandsvæsenet.
	2.e. Moderniseringsprogrammet: Analyse af muligheder for at udarbejde og offentliggøre standardvilkår gennemføres	Ikke opfyldt	
3. Fortsatte effektiviseringer på inspektionsfartøjsområdet	3.a. Farvandsvæsenet påbegynder strukturering af inspektionsfartøjsstjenesten til en normering på 51 personer	Opfyldt	Ved udgangen af 3. kvartal 2003 var den ønskede strukturering etableret.
4. Driftsanalyse af de landbaserede fyr	4.a. Udarbejdelse af en fem års driftsanalyse for de landbaserede fyr. Driftsanalysen foreligger ved udgangen af 3. kvartal 2003	Opfyldt	Analysen blev fremsendt til Forsvarsministeriet i maj 2003.
5. Modernisering af Kystredningstjenesten	5.a. Etablering af ny redningsstation (RST) Hanstholm	Ikke opfyldt	Projekterne om to nye redningsstationer og anskaffelse af tre nye fartøjer er væsentligt forsinkede, idet sagsbehandlingen i forbindelse med de to redningsstationer har været mere tidskrævende end forventet. Byggeriet forventes afsluttet primo 2005.
	5.b. Etablering/genplacering af ny redningsstation Torup Strand	Ikke opfyldt	

	5.c. Anskaffelse af tre fartøjer (enten let redningsbåd, LRB eller ”Fast rescue boat”, FRB) til RST Østerby, RST Thorup Strand og RST Hanstholm ¹	Ikke opfyldt	Kontrakt for anskaffelse af det første fartøj (FRB) blev indgået i 2003, og fartøjet forventes leveret til redningsstation Østerby medio maj 2004. Anskaffelse af yderligere fartøjer er udskudt til efter afprøvning af dette fartøj. Herefter skal det klarlægges, i hvilken udstrækning denne type FRB eventuelt kan erstatte indkøb af planlagte LRB’ere. Redegørelse i den forbindelse fremsendes til Forsvarsministeriet.
	5.d. Særlig vurdering påbegyndes af fremtidigt behov for RST Sønderho, Agger og Nr. Vorupør, jf. ”Plan for fremtidig placering og udrustning af kystredningsstationer”	Opfyldt	Vurderingen blev påbegyndt i 2003, og den forventes afsluttet indenfor planlagt termin 1. juli 2004.
6. Udvikling af Lodsvæsenet	6.a. <u>Økonomistyringsmodel for Lodsvæsenet</u> : Der iværksættes indsamling af data for lodsningsaktiviteten og for kapacitetsudnyttelsen, samt supplerende oplysninger om arbejdstid, således at data kan testes og analyseres i løbet af juni – december 2003 m.h.p. opstilling af produktivitets- og effektivitetsmål for Lodsvæsenet fra og med 2004	Ikke opfyldt	Data for tidsregistrering er indsamlet fra og med december 2003, og produktivitetstal er beregnet. Produktivitetsmål opstilles inden udgangen af marts 2004. Effektivitetsmål opstilles i løbet af 2004.
	6.b. <u>Økonomistyringsmodel for Lodsvæsenet</u> : Farvandsvæsenet udarbejder og får godkendt oplæg til lønreform for lodser af Forsvarsministeriet. Forhandlinger om det godkendte oplæg indledes med relevante parter senest 1. juli 2003	Delvist opfyldt	Farvandsvæsenet fremsendte forslag til lønreform til Forsvarsministeriet i april 2003, men har ikke modtaget nogen tilbagemelding fra Forsvarsministeriet.
	6.c. <u>Udbud af bådtenester</u> : Der udarbejdes en plan for udbud af bådtenester senest den 1. juli 2003 som skal koordineres og vurderes i sammenhæng med udvikling og effektivisering af Lodsvæsenet	Opfyldt	Plan for udbud af bådtenester forelå i juni 2003. Seks bådmandstjenester blev udbudt i 2003.
7. Analyse af konsekvenser for Lodsvæsenet som følge af Konkurrencerådets indstilling og af EU direktiv om markedsadgange for havnetjenester	7.a. <u>Konkurrencerådet</u> : Analyse af konsekvenser for Lodsvæsenet af Konkurrencerådets indstilling (på baggrund af Konkurrencestyrelsens undersøgelse om Lodsvæsenet) og en vurdering af tiltag, som skal gennemføres som en konsekvens heraf. Analysen skal foreligge senest seks måneder efter Konkurrencerådets indstilling	Målfrielse kan endnu ikke vurderes	Konkurrencerådets indstilling forelå den 26. november 2003, og det videre arbejde har afventet, at forsvarsministeren efter forhandling med økonomi- og erhvervsministeren i løbet af marts 2004 skulle tage stilling til Konkurrencerådets anbefalinger.
	7.b. <u>EU direktiv</u> : Analyse af konsekvenser for Lodsvæsenet af EU direktivet og en vurdering af tiltag, som skal gennemføres som en konsekvens heraf. Analysen skal foreligge senest seks måneder efter godkendelse af EU direktivet.	Ikke aktuelt	EU-Parlamentet afviste den 20. november 2003 EU-direktivet.
8. Dataforvaltning	8.a. Grænsefladebeskrivelse for oceanografiske data udformes senest den 1. april 2003	Ikke opfyldt	Udkast til fremtidig brugergrænseflade, systembeskrivelse samt præsentation af metadata er udarbejdet, og et samlet forslag forventes udarbejdet medio 2004.
	8.b. Systembeskrivelse for oceanografiske data udformes senest den 1. juni 2003	Ikke opfyldt	
	8.c. Metadatabeskrivelse for oceanografiske data udformes senest den 1. september 2003	Ikke opfyldt	
	8.d. Dataforvaltningsregime for oceanografiske data etableres	Ikke opfyldt	Dataforvaltningsregime er under etablering og forventes etableret i løbet af første halvår 2004.
9. Brugerundersøgelse af anvendelse af indsamlede oceanografiske data	9.a. Færdiggørelse af brugerundersøgelse (1. kvartal 2003)	Opfyldt	Brugerundersøgelse blev gennemført i perioden 4. kvartal 2002 – 1. kvartal 2003, og resultaterne blev drøftet i brugergruppe ultimo maj 2003.
	9.b. Forelæggelse for brugergruppe samt evaluering (2. kvartal 2003)	Opfyldt	
10. Udarbejdelse og implementering af ny virksomheds- og økonomistyringsmodel	10.a. Virksomheds- og økonomistyringsmodellen justeres i forhold til de praktiske erfaringer, som opnås i forbindelse med dens anvendelse ved udarbejdelsen af Farvandsvæsenets finanslovsforslag for 2004	Opfyldt	Den del af modellen, der vedrører økonomistyring, er justeret i henhold til erfaringerne med udarbejdelse af finanslovsforslag for 2004 og opdatering af samme i efteråret 2003. Første udkast til den del af modellen, der vedrører virksomhedsstyring, vil blive justeret i løbet af 2004.
	10.b. Udviklingen af rapporter til ledelsesinformationssystemet (LIS) fortsættes	Ikke opfyldt	Der er ikke udviklet nye rapporter i LIS, og Farvandsvæsenet mangler fortsat at definere mål for og indhold af et egentligt ledelsesinformationssystem. På grund af manglende ressourcer (årsværk) er denne opgave blevet nedprioriteret. I forbindelse med det videre arbejde med virksomheds- og økonomistyringsmodellen udvikles

¹ Hvorvidt to af disse skal være LRB eller FRB vil blive afklaret efter udarbejdelse af redegørelse om Farvandsvæsenets LRB/FRB-vurdering efter anskaffelse medio 2003 af én FRB og afprøvning af denne. Redegørelsen sendes snarest muligt til Forsvarsministeriet. Såfremt redegørelsen peger på anskaffelse af FRB i stedet for LRB anskaffes yderligere to FRB. Hvis dette ikke er tilfældet, iværksættes udbud vedrørende levering af LRB.

			LIS-systemet sideløbende med henblik på ibrugtagning i 2006.
11. Effektmåling af Farvandsvæsenets hjemmeside	11. a. Effekten af Farvandsvæsenets hjemmeside måles ved hjælp af effektindikatorer. Fremgangsmåden bliver, at der på hjemmesiden indlægges en brugertilfredshedsundersøgelse (link på "forsiden"), og målet er, at tilfredsheden skal fastholdes eller stige	Opfyldt	Effektmåling blev gennemført i juli samt i november 2003. Målingerne viste, at knap 73 % af de brugere, der har besvaret undersøgelsen, enten er meget tilfredse eller tilfredse med hjemmesiden. Da det er første år, målingen gennemføres, er der endnu ikke noget sammenligningsgrundlag for undersøgelsens resultat.
12. Effektmål	12. a. Der opstilles et eller flere effektmål for en eller flere kerneopgaver bl.a. til brug for opstilling af mål og resultatkrav i resultatkontrakten for 2004	Ikke opfyldt	Farvandsvæsenet har fundet det mest hensigtsmæssigt at lade opstillingen af effektmål afvente de første erfaringer med omstillingen til omkostningsbaserede budgetter og regnskaber i Farvandsvæsenet. Denne omstilling til omkostningsbaserede principper har som et af de primære mål at kunne fokusere på produktivitet og effektivitet. I den sammenhæng skal effektmål indtænkes, hvilket vil ske i takt med den fortsatte implementering af omkostningsstyring i Farvandsvæsenet. Dette arbejde sker i rammen af den fortsatte udvikling og implementering af Farvandsvæsenets virksomheds- og økonomistyringsmodel.
13. Ny løn samt styring	13. a. Analyse og vurdering af styringsredskaberne i lønstyringsmodellen	Opfyldt	Lønstyringsmodellen blev analyseret og vurderet i 3. kvartal 2003, hvilket medførte mindre justeringer. I 4. kvartal 2003 blev der gennemført en benchmarking analyse af lønudviklingen i Farvandsvæsenet i forhold til "egen" koncern samt staten som helhed (efter aftale med Forsvarsministeriet). Benchmarking analysen er et led i Farvandsvæsenets samlede lønstyringsmodel. Samlet har Farvandsvæsenet ved analysen af lønstyringsmodellen konkluderet, at modellen er ganske anvendelig, samt at den indeholder de relevante styringsparametre.
	13. b. Benchmarking analyse af lønudviklingen i forhold til stat, kommunerne og det private arbejdsmarked	Opfyldt	
14. Kompetenceudvikling og udviklingsplaner	14. a. Implementering af og opfølgning på personlige udviklingsplaner	Opfyldt	En del af analysen vedrørende implementering og opfølgning på de personlige udviklingsplaner er foretaget i Farvandsvæsenets kompetenceregnskab. Det er på baggrund af evalueringen af de personlige udviklingsplaner for 2002 og 2003 besluttet at teste implementeringsgraden af udviklingsplanerne og kompetenceudviklingen generelt i Farvandsvæsenet. Testen gennemføres i 1. kvartal 2004.
	14. b. Udarbejdelse af kompetenceregnskab på baggrund af kompetenceprofilerne	Opfyldt	På baggrund af kompetenceprofilerne fra 2002 blev der i foråret 2003 udarbejdet et kompetenceregnskab indeholdende et kompetencekatalog for Farvandsvæsenet.
15. Ansættelse af medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk	15. a. Farvandsvæsenet skal ved udgangen af 2003 have 12 ansatte med anden etnisk baggrund end dansk	Ikke opfyldt	Ved udgangen af 2003 havde Farvandsvæsenet seks ansatte med anden etnisk baggrund end dansk. Farvandsvæsenet implementerede i løbet af 2003 resultaterne af en intern effektiviseringsanalyse. De heraf afledte krav om personalemæssige besparelser samt øvrige generelle krav til begrænsning af lønomkostningerne har bevirket, at der ikke er taget selvstændige initiativer i forhold til rekruttering af medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk.
16. Miljøbelastning	16. a. Fem gasdrevne fyr i Grønland og 15 gas-backup til fyr i Danmark konverteres til offentlig elforsyning eller alternative energikilder som solcelledrift	Opfyldt	Seks gasdrevne fyr i Grønland er i 2003 konverteret til batteri- og solcelledrift. Der er desuden i 2003 nedlagt gas backup på 15 fyr i Danmark. 12 af disse fyr er nu forsynet med batteri backup, mens de tre resterende fyr er forsynet med diesel backup. 14 af fyrene forsynes fra den offentlige el-forsyning, mens det sidste fyr, som ligger langt fra offentlig energiforsyning, forsynes af eget dieselgenerator anlæg.
	16. b. Afsøgning af mistet/sunket afmærkningsmateriel på søen ved 50 lokaliteter	Opfyldt	52 positioner er afsøgt. På ca. 20 % af de afsøgte positioner er der fundet mistet/sunket afmærkningsmateriel, og opsamling er påbegyndt.

Ud af i alt 38 resultatkrav er 19 opfyldt, et delvist opfyldt og 16 ikke opfyldt. Hertil kommer et resultatkrav, som er blevet uaktuelt, og et resultatkrav hvis målopfyldelse endnu ikke kan vurderes. Samlet set er resultatet mindre tilfredsstillende.

2.1.2. *Resultatkrav for Farvandsvæsenet på finanslov 2003 (tabel 3 i bilag 1²)*

Den samlede oversigt over målopfyldelse i forhold til resultatkrav for Farvandsvæsenet på finanslov 2003 viser, at Farvandsvæsenet i høj grad opfyldte disse resultatkrav. Resultatet er tilfredsstillende, og viser at Farvandsvæsenet fortsat løser kerneopgaverne tilfredsstillende.

Som følge af den løbende revision af afmærkningen i de danske farvande har antallet af lystønder og vagere i Danmark været lavere end forventet. En del af forklaringen ligger tillige i nedgang i efterspørgselen efter flydende afmærkningsmateriel.

Målsætningerne for søopmåling i Danmark og på Grønland blev - på trods af godt vejrlig - ikke indfrie i 2003. En væsentlig del af forklaringen på den manglende målopfyldelse i Danmark er, at SKA-bådene, som søopmålingen udføres fra, ved opmåling af dybvandsruten gennem Kattegat og Bælthavet er begrænset i deres operationer, idet de er tvunget til at holde vel klar af ganske store fartøjer, som sejler i dybvandsruten. Målsætningerne for 2004 er nedjusterede såvel for Danmark som for Grønland.

Behovet for vandstandsmålere er blevet revurderet. I løbet af 2003 medførte dette nedlæggelse af fem vandstandsmålestationer (Danmark). Hertil kommer, at yderligere to vandstandsmålestationer i Danmark kom under ombygning ultimo 2003. Det betød, at antallet af vandstandsmålere ved udgangen af 2003 var på i alt 13 imod målsætning om 20. De to målestationer under ombygning forventes genetableret i 2004, men til gengæld planlægges det at nedlægge alle seks vandstandsmålestationer i Grønland i juni 2004. Det betyder, at Farvandsvæsenet forventer at have ni vandstandsmålere ved udgangen af 2004.

Også antallet af oceanografiske målestationer har i 2003 ligget lavere end forventet. Den målestation, som Farvandsvæsenet tidligere drev i samarbejde med Storstrøms Amt (ved Farøbroen) blev nedlagt i juli 2003. Det er af ressourcemæssige årsager nu besluttet at indstille anskaffelsen af yderligere oceanografiske målestationer, hvorfor Farvandsvæsenet forventer fremover at have tre oceanografiske målestationer.

2.2. *Resultatanalysens anden del*

2.2.a. Uddybende analyse og vurdering: Landbaseret AIS-system til overvågning af danske farvande

Mål og baggrund

Etableringen af et dansk landbaseret AIS-system skal medvirke til sammen med de skibsbårne systemer at øge sejladsikkerheden i de danske farvande.

AIS vurderes at kunne bidrage med væsentlige informationer i relation til identifikation og positionering af skibstrafikken, herunder til at kunne bidrage til opbygning af det maritime situationsbillede som er grundlag for blandt andet farvandsovervågning og havmiljøovervågning.

Etableringen af det danske landbaserede AIS-system er opdelt i 3 faser:

- Fase 0 er afsluttet i 2003. Fase 0 omfatter projektoplæg/projektbeskrivelse, udsendelse af udbudsannonce, udsendelse af udbudsmateriale, udvælgelse af leverandør.
- Fase I forventes afsluttet i 2004. Denne fase omfatter etablering af fem landstationer samt evaluering heraf.
- Fase II forventes afsluttet i 2005. Denne fase omfatter etablering af de resterende 13 landstationer samt evaluering heraf.

² Tabellen er lagt i bilag af hensyn til kontinuitet i forhold til kommende årsrapporter, idet Farvandsvæsenet fra 2004 ikke længere vil have den type af resultatkrav på finansloven.

Resultater

Som det fremgår af tabel 2 blev resultatkravene for 2003 indfrieede på nær opstart af selve byggeriet. Opstarten er 2-3 måneder forsinket på grund af langvarige udbudsarbejder, men primo januar 2004 blev der indgået kontrakt. Hermed var fase 0 afsluttet.

Det økonomiske afløb i 2003 var begrænset til udgifter i forbindelse med det interne projektarbejde samt udgifter til eksterne konsulenttydelser, i alt 355.000 kr., som vurderes at være tilfredsstillende.

Analyse

AIS projektets fase 0 (2003) er resultatet af et samarbejde mellem Farvandsvæsenet, Søværnets Materiel Kommando (SMK) og Søværnets Operative Kommando (SOK). Samarbejdet har været forankret i en AIS-projektgruppe, der har fungeret yderst tilfredsstillende og fortsat vil være forum for de efterfølgende faser af projektets gennemførelse.

Vurdering

Implementeringen og udviklingen af AIS – såvel nationalt som internationalt – vil bidrage væsentligt til at øge sejladsikkerheden i de danske farvande. Det ventes, at AIS vil få indflydelse på mange af Farvandsvæsenets opgaver fremover. Et eksempel er at eksisterende navigationssystemer, som f.eks. den flydende afmærkning eller ”bundfaste fyr” med tiden vil kunne udstyres med AIS, således at det enkelte sømærke kontinuerligt meddeler omverdenen mærkets operationelle status samt eventuelle data fra sensorer på positionen, f.eks. om vandstand og strøm. Dette vil desuden give mulighed for hurtig udsendelse af navigationsadvarsler og en optimal vedligeholdelsesindsats på sømærkerne. Her udover vil landbaserede AIS-stationer kunne sende korte meddelelser til AIS-udstyrede skibe i et givent område, hvilket betyder at oplysninger af betydning for skibstrafikken i det pågældende område kan sendes til alle på en sikker og ukompliceret måde. Endvidere vil det være muligt at sende sikkerhedsrelaterede meldinger samt supplerende navigatoriske oplysninger, som f.eks. Efterretninger for Søfarende. Ved brug af satellitter i forbindelse med AIS vil det være muligt at få en langt større dækningsgrad end ved anvendelse af VHF.

Endelig skal det nævnes, at AIS kan anvendes til at tilvejebringe statistisk materiale om antallet af skibspassager udvalgte steder samt til kortlægning på skibstype af skibsfartens bevægelser over havet. Disse data er af stor betydning i forhold til at afklare, hvor der er særligt store skibskoncentrationer, og hvor der er særlig stor fare for uheld. I denne sammenhæng kan det ligeledes konstateres, når skibstrafikmønstrene ændres. Sådanne data og kortlægning af skibstrafikmønstret og bevægelserne heri skal bruges i det forebyggende arbejde i forhold til at afværge ulykker i de danske farvande. En ”sidegevinst” er, at det bliver muligt at sammenligne trafikmønsteret før og efter en ændring af farvandsafmærkningen eller før og efter etableringen af ”tvangsruter”. Herved fås mere kvalificerede vurderinger af virkningerne af initiativer til omlægning inden for søafmærkningens område.

AIS-teknologien forventes at få en betydelig udbredelse inden for en overskuelig årrække, idet IMO har vedtaget, at AIS skal være obligatorisk på skibe i international fart over 300 BT fra udgangen af 2004. Som følge heraf er AIS-teknologien under indførelse i en lang række lande, også udenfor de nordiske lande. Danmark har blandt andet gennem samarbejdet i HELCOM forpligtet sig til at etablere et nationalt landbaseret overvågningssystem for skibe samt til at være i stand til at udveksle disse data med de øvrige HELCOM-lande – senest medio 2005.

2.2.b. Uddybende analyse og vurdering: Udvikling af Lodsvæsenet

Eksisterende rammevilkår for lodsvæsenet

Lodsvæsenet har ifølge lodsloven eneret på lodsning i danske farvande. Danmark er gennem internationale aftaler forpligtiget til at opretholde en lodstjeneste, og i dele af dansk territorialfarvand er

der lodspligt for bestemte skibstyper. Lodsvæsenets opgave er døgnet rundt efter bestilling at levere kvalificeret lodsning i danske og tilstødende farvande, hvor der foreligger lodspligt, og hvor skibsfarten i øvrigt behøver, tilrådes eller ønsker lodsning. Lodsvæsenet, der er økonomisk selv bærende og selvfinansierende, skal varetage denne opgave så økonomisk effektivt som muligt med en høj grad af kvalitet og service. Herved bidrager lodsvæsenet til at øge sejladsikkerheden.

Igangværende tiltag

I sin beretning om lodsvæsenet (lodserierne og Lodsreguleringsfonden) 4/00 har Rigsrevisionen påpeget flere indsatsområder særligt med fokus på økonomistyring samt styrkelse af ledelsen i lodsvæsenet. Farvandsvæsenet har blandt andet på baggrund heraf gennemført en lang række forbedringer, hvoraf følgende skal nævnes:

- I 2003 er der formuleret fælles ledelsesmæssige målsætninger for lodserierne.
- Der er indført måling af i hvor høj grad service og forsyningspligt opfyldes ved registrering af "lods til tiden". Målsætningen blev i 2003 opfyldt, idet 98,5 % af lodsningerne i 2003 var rettidige, mens resultatmålet var 98 %.
- Med henblik på blandt andet at gøre betaling for lodsning mere gennemskuelig er der påbegyndt en revision af lodstaksternes struktur, hvor der tillige søges etableret en bedre sammenhæng med omkostningerne for den pågældende lodsning. Også styrkelse af incitamentet til omkostningsminimering tilstræbes.
- Lodsvæsenets økonomistyringsmodel danner grundlag for blandt andet opstilling af produktivets- og effektivitetsmål i 2004. Økonomistyringsmodellen vil være med til at etablere større gennemskuelighed i omkostningerne og aktiviteterne for lodsvæsenet.
- Seks bådmandstjenester blev sendt i udbud med henblik på at omkostningsminimere bådmandstjenesterne. Resultatet heraf er, at fire af bådmandstjenesterne forbliver i lodsvæsenet, idet kontrolbuddet var billigere end de indkomne tilbud. For de øvrige to bådmandstjenester er der indgået kontrakt med private tilbudsgivere ultimo februar 2004.
- Forslag til en lønreform for lodser blev udarbejdet i april 2003, men afventer Forsvarsministeriets endelige stillingtagen. En modernisering af aftalegrundlaget for lodsers løn- og arbejdsforhold skal både ses i lyset af Rigsrevisionens anbefalinger samt nye hviletidsbestemmelser for lodser, der blev indført i 2003.

Generelt må det konstateres, at lodsvæsenet opfylder målsætningen om overalt i danske farvande at tilbyde en lodsservice af høj kvalitet med et tilfredsstillende serviceniveau. Udbud af bådmandstjenesterne har samtidig vist, at lodsvæsenet inden for de givne rammer i flere tilfælde allerede udfører denne aktivitet økonomisk mere fordelagtigt end indkomne tilbud fra anden side.

Nye strategiske udfordringer

Det er en varig strategisk udfordring at fastholde lodsvæsenets høje professionelle niveau og de hævd bundne principper om "lods til tiden". Endvidere er det en vigtig udfordring blandt andet gennem omkostningsminimering og incitamentet hertil at tilstræbe, at lodsvæsenets takster kan fastsættes således, at deres niveau ikke i sig selv afholder skibe fra, men snarere tilskynder disse til at tage lods. Regeringen ønsker, at anvendelsen af lodser øges, og at overvågningen af sejladsikkerheden styrkes. Et udvalgsarbejde herom er afsluttet ultimo marts 2004. Omkostningsminimering og øget effektivitet ses derfor som de vigtigste indsatsområder for lodsvæsenet. Dette søges opnået ved at:

- Udvikle og styrke økonomistyring samt produktivets- og effektivitetsmål
- Indføre ny struktur for lodstakster
- Øge lodsningseffektiviteten.

Samtidig er der behov for en fortsat modernisering af lodsvæsenet via investering i informations- og kommunikationsteknologi for at understøtte en øget lodsningseffektivitet.

3. Regnskab

3.1. Regnskabspraksis

Farvandsvæsenets budgetteringsgrundlag er en strategiske plan og et- og fem årige produktionsplaner. Der er ingen ændringer i de regnskabsmæssige principper i forhold til 2002. I forbindelse med afrunding af regnskabstallene til mio. kr. vil der forekomme afrundinger, som giver udslag i mindre differencer mellem oplysningerne på finansloven, de anførte regnskabstal og den forklarende tekst.

3.2 Regnskaber for Farvandsvæsenet og Lodsreguleringsfonden (drift og anlæg)

3.2.1 Driftsregnskab for Farvandsvæsenet, drift

Tabel 4: Driftsregnskab for Farvandsvæsenet, hovedkonto 12.31.01*

Mio. kr./løbende priser	Regnskab 2002	Budget 2003	Regnskab 2003	Difference	Budget 2004
Udgifter	215,5	228,2	216,2	12,0	224,7
- heraf løn	129,4	125,9	128,8	-2,9	128,2
- heraf øvrig drift	86,1	102,3	87,4	14,9	96,5
Indtægter	21,7	20,7	17,2	3,5	17,9
Resultat, brutto	193,8	207,5	199,0	8,5	206,8
Bevilling (nettotal)	209,5	207,5	207,5	0,0	206,8
Resultat, netto	15,7	0,0	8,5	8,5	0,0

* Driftsregnskabet er inkl. løn til indtægtsdækket virksomhed.

Farvandsvæsenet havde i 2003 et mindreforbrug på i alt 8,5 mio. kr. i forhold til nettoudgiftsbevillingen på 207,5 mio. kr. Mindreforbruget kan henføres til, at der på øvrig drift var et mindreforbrug på 14,9 mio. kr., og et merforbrug på løn på 2,9 mio.kr. Hertil kom, at indtægterne blev 3,5 mio. kr. mindre end budgetteret.

Mindreforbruget på øvrig drift skyldes primært, at projekterne om etablering af et landbaseret AIS-system og anskaffelse af en "Fast Rescue Boat" (FRB) blev udskudt til 2004.

Merforbruget på løn var forventet, idet videreført lønsum (3,5 mio. kr.) i det væsentlige var planlagt anvendt i forbindelse med finansieringen af det nye lønsystem.

På indtægtssiden opnåede Farvandsvæsenet 3,5 mio. kr. færre indtægter end budgetteret for 2003.

Afvigelsen skyldes, at indtægterne generelt har været lavere end forudsat ved budgetteringen.

3.2.2. Bevillingsafregning og akkumuleret resultat for Farvandsvæsenet, drift og anlæg

Tabel 5: Bevillingsafregning for Farvandsvæsenet, hovedkonto 12.31.01 samt 12.31.03*

Mio. kr.	Bevilling	Regnskab	Årets overskud	Akkumuleret overskud til videreførelse ultimo 2003
§ 12.31.01 Driftsbevilling				
Lønsum	123,0	125,7	-2,7	0,8
Øvrig drift	84,5	73,3	11,2	49,6
I alt	207,5	199,0	8,5	50,4
§ 12.31.03 Anlægsbevilling				
Udgifter	14,0	14,1	-0,1	16,1
Indtægter	4,6	4,0	0,6	0,0

* Bevillingsafregningen er ekskl. løn til indtægtsdækket virksomhed.

Det akkumulerede resultat for driftsbevillingen i 2003 udgjorde i alt 50,4 mio. kr. fordelt med 49,6 mio. kr. på øvrig drift og 0,8 mio. kr. på lønsum.

Det akkumulerede resultat på øvrig drift på i alt 49,6 mio. kr. er fremkommet ved, at en række projekter er blevet udskudt til 2004. Dette beløb videreføres til 2004, hvoraf 8,1 mio. kr. forventes anvendt til gennemførelse af driftsprojekter, 20,6 mio. kr. forventes anvendt til investeringsprojekter: Etablering af et landbaseret AIS-system, anskaffelse af mindre åbne redningsfartøjer, anskaffelse af en "Fast Rescue Boat" (FRB) samt etablering af et ledelsesinformationssystem (LIS). De resterende 20,9 mio. kr. forventes videreført til 2005.

Lønsumsbevillingen for 2003 var på 123,0 mio. kr. Med et årsresultat på 125,7 mio. kr. er merforbruget på 2,7 mio. kr.

På anlægsbevillingen havde Farvandsvæsenet et merforbrug på 0,1 mio. kr. På indtægtssiden opnåede Farvandsvæsenet indtægter på 4,0 mio. kr. som følge af salg af Gedser fyrbolig, Udbyhøj Fyr, Fornæs Fyr, Deccastationen Højer, Slettestrand redningsstation, et areal ved Gedser Fyr samt salg af inspektionsfartøjet "Løvenørn". Salgsindtægterne blev 0,6 mio. kr. mindre end budgetteret, hvilket skyldes at salget af Helnæs fyrbolig ikke som forventet blev gennemført i 2003.

Det akkumulerede resultat for 2003 udgør 16,1 mio. kr. Dette beløb forventes i 2004 anvendt til finansiering af en ny redningsstation ved Torup Strand (3,2 mio. kr.) og en ny redningsstation i Hanstholm (6,5 mio. kr.). Den resterende del af den akkumulerede opsparing (6,4 mio. kr.) forventes videreført til 2005.

Tabel 6: Akkumuleret resultat Farvandsvæsenet, hovedkonto 12.31.01 samt 12.31.03

Mio. kr.	Ultimo 2000	Ultimo 2001	Ultimo 2002	Årets Resultat	Ultimo 2003
§ 12.31.01 Driftsbevilling	43,4	26,3	41,9	8,5	50,4
§ 12.31.03 Anlægsbevilling	41,4	4,3	12,2	3,9	16,1

Årets resultat på driftsbevillingen er på 8,5 mio. kr., hvilket betyder, at det akkumulerede resultat ultimo 2003 stiger til 50,4 mio. kr. På anlægsbevillingen opnår Farvandsvæsenet som følge af anlægssalg et årsresultat på 3,9 mio. kr., hvilket betyder, at det akkumulerede resultat ultimo 2003 er på 16,1 mio. kr.

3.2.3. Indtægtsdækket virksomhed for Farvandsvæsenet

Tabel 7: Akkumuleret resultat for Farvandsvæsenets indtægtsdækkede virksomhed, hovedkonto 12.31.01.90

1.000 kr.	2000	2001	2002	2003
§12.31.01.90	-	-	324	2.188

Farvandsvæsenet har siden 2002 haft indtægtsdækket virksomhed. Denne virksomhed omfatter Farvandsvæsenets kontrakter med private og kommuner om udlægning og vedligeholdelse af afmærkning samt udchartring af inspektionsskibet "Argus". De samlede udgifter til indtægtsdækket virksomhed blev i 2003 på 8,5 mio. kr., hvoraf lønnen udgjorde 3,1 mio. kr. Indtægterne var på 10,4 mio. kr., hvilket har resulteret i et overskud på 1,9 mio. kr. Med et overskud på 0,3 mio. kr. i 2002 bliver det akkumulerede resultat i 2003 på 2,2 mio. kr.

Som konsekvens af en fejl mangler der i årets resultat på 1,9 mio. kr. at blive taget højde for afskrivninger og administrationsomkostninger for 4. kvartal 2004. Igen som konsekvens af en fejl blev omkostningerne for "Argus" i hele 2003 ikke registreret under indtægtsdækket virksomhed. Korrigeres der for disse forhold, er det reelle overskud på indtægtsdækket virksomhed i 2003 på 425.000 kr.

3.2.4. Regnskaber for Lodsreguleringsfonden (driftsbevilling)

3.2.4.a. Hovedkontoafregning for Lodsreguleringsfonden, (driftsbevilling)

Tabel 8: Hovedkontoafregning for Lodsreguleringsfonden, hovedkonto 12.31.11

Mio. kr.	
Indtægter	203,7
Udgifter	189,7
Driftsoverskud	14,0
Nettobevilling	0

Lodsreguleringsfonden stiller materiel, bygninger og personale m.v. til rådighed for lodserierne og afholder udgifterne til disse formål. Udgifterne finansieres af skibenes betaling for lodsning eller anden sejladsvejledning. De årlige overskud efter afskrivninger opsamles i Lodsreguleringsfondens nettoformue, som anvendes til at imødegå udsving i omsætningen og til vedligeholdelse af lodsvæsenets fartøjer m.v. gennem nye investeringer. De årlige driftsoverskud medvirker dermed til at sikre, at lodsvæsenet er selv bærende og selvfinansierende.

3.2.5.b. Driftsregnskab for Lodsvæsenet, drift

Tabel 9: Driftsregnskab for Lodsvæsenet, hovedkonto 12.31.11

Mio. kr./ 2003 niveau	Regnskab 2002	Budget 2003	Regnskab 2003	Difference	Budget 2004
Indtægter:					
Lodsningsindtægter	197.788	181.700	200.864	-19.164	191.862
Diverse indtægter	1.769	1.095	2.069	-974	1.219
Renteindtægter	1.178	909	777	132	1.196
Indtægter i alt	200.734	183.704	203.710	-20.005	194.277
Udgifter:					
Løn	140.386	133.447	140.712	-7.265	139.063
Varer og tjenesteydelser	29.186	27.683	29.725	-2.041	29.396
Vedligeholdelse, leje og skatter	10.982	10.415	15.337	-4.921	11.184
Afskrivninger på debitorer	588	301	115	186	297
Diverse udgifter	1.480	761	804	-43	893
Renteudgifter	26	6	7	-1	6
Udgifter i alt	182.648	172.614	186.700	-14.086	180.839
Overskud inkl. ispulje og rejsepulje, netto	18.087	11.091	17.010	-5.919	13.439
Afskrivninger	2.276	6.293	3.006	3.287	3.828
Overskud efter afskrivninger	15.811	4.798	14.004	-9.206	9.611
Isafgift, netto	78	0	45	-45	49
Rejsepenge/-godtgørelse, netto	2.524	1.926	3.095	-1.169	2.725
Overskud ekskl. Isafgift og rejsepenge/-godtgørelse	18.413	6.724	17.144	-10.421	12.385

Årets resultat:

Renset for inflation er Lodsvæsenets samlede indtægter steget fra 200,7 mio. kr. i 2002 til 203,7 mio. kr. i 2003. Det svarer til en stigning på 1,5 %. En stigning i antallet af lodsnings fra 18.228 i 2002 til 18.395 i 2003 (fremgang på 0,9 %) forklarer en del af fremgangen. Her til kommer, at de seneste års tendens til forskydning hen imod lodsning af større skibe med heraf følgende højere indtjening fortsatte i 2003. Tendensen medvirkede til at muliggøre Forsvarsministerens nedsættelse pr. 1. september 2003 af taksterne på alle lodsnings – bortset fra to-mandslodsnings – med 4 %. Renset for inflation er lodsvæsenets samlede omkostninger inkl. afskrivninger steget fra 184,9 mio. kr. i 2002 til 189,7 mio. kr. i 2003. Det svarer til en stigning på 2,6 %. Omkostningerne er således vokset marginalt mere end indtægterne. Nettoeffekten af indtægternes og omkostningernes forskellige udviklingstakt afspejler sig i overskuddet efter afskrivninger. Dette overskud er faldet fra 15,8 mio. kr. i 2002 til 14,0 mio. kr. i 2003, svarende til en tilbagegang på 11,4 %.

Udviklingen må betegnes som tilfredsstillende, ikke mindst set i forhold til det budgetterede, hvor der var forventet et noget mindre overskud. Resultatet skal tillige ses i forhold til, at lodsvæsenet har opereret med reducerede takster i årets fire sidste måneder. Lodsvæsenet har således også i 2003 været økonomisk selv bærende og selvfinansierende.

Afvielser mellem budget og regnskab:

De samlede indtægter lå i 2003 20 mio. kr. højere end forventet, svarende til 10,9 % over budgettet for 2003. Det skyldes især en ikke forventet positiv udvikling i lodsningsindtægterne. De faktiske lodsningsindtægter oversteg i 2003 budgettet med 19,2 mio. kr. Det skyldes, at lodserierne havde vanskeligt ved at forudse udviklingen i den internationale skibstrafik på budgetteringstidspunktet og derfor anlagde et konservativt skøn ved tidspunktet for udarbejdelse af forslag til finanslov 2003.

Der har blandt andet været en større tilgang af krydstogtskibe end forventet.

De samlede udgifter inkl. afskrivninger lå i samme periode 10,8 mio. kr. eller 6,0 % over budgettet for 2003. Som et resultat af forskellen i udviklingstakten i indtægterne og udgifterne ligger regnskabstallet for overskuddet efter afskrivninger i 2003 pænt over budgettet for 2003.

Merforbruget på løn på 7,3 mio. kr. skyldes i det væsentlige et højere aktivitetsniveau i lodserierne end forudsat ved udarbejdelsen af forslag til finanslov 2003. Beløbet er anvendt til stigende lønudgifter til lodser og hjælpelodser, pensioner samt til kompensation for lodsernes indtægtsnedgang som følge af sammenlægningen pr. 1. november 2002 af de syv tidligere lodserier til tre lodserier. Det bemærkes, at Lodsreguleringsfonden ikke er underlagt kravet om lønsumsstyring, fordi det kunne hindre opnåelsen af indtægter til sikring af lodsvæsenets selvfinansiering og hindre overholdelsen af lodsvæsenets forsyningspligt med hensyn til lodser, jf. lodslovens kapitel 3.

Merforbruget vedrørende køb af varer og tjenesteydelser på 2,0 mio. kr. skyldes først og fremmest, at omkostningerne til rejsegodtgørelse oversteg budgettet med 2,3 mio. kr. Et mindreforbrug på 0,5 mio. kr. på posten øvrige varer og tjenesteydelser trak i den modsatte retning.

Merforbruget på 4,9 mio. kr. på kontoen for vedligeholdelse, leje og skatter vedrører næsten udelukkende vedligeholdelse af lodsboade. Den væsentligste forklaring på merforbruget er årets stigning i lodsningsaktiviteten i forhold til forventningerne ved udarbejdelsen af forslag til finanslov 2003. Mindreforbruget på afskrivninger på 3,3 mio. kr. skyldes, at bevillingen er fastsat efter saldometoden, mens regnskabstallet er opgjort efter den lineære metode. Lodsvæsenet skiftede afskrivningsmetode med virkning fra og med 2002 på anbefaling af Forsvarets Interne Revision efter udarbejdelsen af forslag til finanslov 2003.

3.3 Status for igangværende og afsluttede projekter, anlæg

Tabel 10: Status for igangværende projekter, anlæg.

Igangværende Projekter	Byggestart	Forventet afslutningstidspunkt	Årets udgift	Forventet totaludgift
Etablering af vareelevator til kantine, Søkvæsthuset	2003	2004	2.104.889	2.700.000
Kontorindretning Korsør	2003	2004	1.134.128	1.400.000

Tabel 11: Status for afsluttede projekter, anlæg.

Afsluttede projekter	Byggestart	Forventet afslutningstidspunkt ved byggestart	Faktisk afslutningstidspunkt	Oprindelig budgetteret totaludgift	Totaludgift
Renovering af Portnerboligen, Søkvæsthuset*	2002	2003	juni 2003	2.700.000	2.446.434
Kloakprojekt, Søkvæsthuset	2002	2003	2. kvartal 2003	1.695.000	933.000
Udvidelse af redningsstation (RST) Hvide Sande	2002	1. kvartal 2003	2. kvartal 2003	1.600.000	1.634.841
Omkvlædningsfaciliteter, RST Neksø	2002	1. kvartal 2003	1. kvartal 2003	300.000	317.056
Ændring af Udbyhøj fyr	2002	4. kvartal 2002	2. kvartal 2003	500.000	386.593
Modernisering af seks grønlandske fyr	2003	4. kvartal 2003	4. kvartal 2003	1.200.000	985.185
Modernisering af fyrudstyr, Danmark	2003	4. kvartal 2003	4. kvartal 2003	1.100.000	993.780
Modernisering af Sjællands Rev fyr	2003	4. kvartal 2003	4. kvartal 2003	1.500.000	1.353.931
Etablering af Gedser Rev fyrbåke	2002	3. kvartal 2003	3. kvartal 2003	5.500.000	4.746.088

* Portnerboligen blev som byggesag gennemført i 2003. For også økonomisk at kunne afslutte sagen helt, mangler alene afregning vedr. den tidligere fremsendte byggetilladelse fra Københavns kommune (udgiften forventes ikke at overstige 20.000 kr.). Københavns kommune er blevet rykket for regningen.

3.4. *Personale*

Tabel 13: Antal årsværk

Regnskab 2000	Regnskab 2001	Regnskab 2002	Regnskab 2003	Budget 2003	Budget 2004
392	371	363	364	376	374

Tabel 14: Personaleomsætning – Antal nyansatte og fratrådte medarbejdere

År	Nyansatte	Fratrådte	Personaleomsætning % *
2000	39	73	12 %
2001	60	56	10 %
2002	54	52	9 %
2003	19	34	6 %

* Personaleomsætningen måles som afgangsprocent (antal fratrådte i forhold til antal ansatte). Farvandsvæsenets opgørelse følger kalenderåret.

Årsværksforbruget har fra 2002 til 2003 samlet set kun ændret sig ganske lidt. Pr. 1. oktober 2003 er 14 tjenestemænd fratrådt med rådighedsløn. Personaleomsætningen har i 2003 ligget lavere end de forgående år.

3.5. Samlet vurdering

Årets overskud på 8,5 mio. kr., som primært skyldes udskydelse af to store projekter, vil finde anvendelse i 2004 i overensstemmelse med Farvandsvæsenets investeringsplan.

Bilag:

1. Tabel 3: Samlet oversigt over målopfyldelse i forhold til resultatkrav for Farvandsvæsenet på finansloven 2000-2003.
2. Uddybende analyse af udvalgte afsluttede anlægsprojekter.
3. Miljørapport.

Påtegning

Farvandsvæsenets årsrapport for 2003 er fremlagt i henhold til Finansministeriets bekendtgørelse nr. 188 af 18. marts 2001 om statens regnskabsvæsen m.v. (Regnskabsbekendtgørelsen) § 41 samt Akt 63 11/12-2002.

Nærværende påtegning af årsrapporten for 2003 sker i overensstemmelse med gældende bestemmelser og attesterer, at årsrapporten giver et retvisende billede af Farvandsvæsenets økonomiske og faglige resultater.

København den 6. april 2004

K. Borck
Farvandsdirektør

København den 13. april 2004

Anders Troldborg
Departementschef